

**КОВАЛІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ
НИЖНЬОВЕРБІЗЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор ліцею

_____ Оксана БОДНАРУК

Наказ № _____ від _____

ІНСТРУКЦІЯ №46

**Інструкція з охорони праці для учнів при ручній обробці
деревини**

1. Загальні вимоги охорони праці при ручній обробці деревини

1.1. До самостійної роботи з ручної обробки деревини допускаються учні, які пройшли медичний огляд, інструктаж з охорони праці для учнів при ручній обробці деревини, вивчили безпечні методи та прийоми роботи з деревиною, при відсутності будь-яких протипоказань.

1.2. Ручну обробку деревини під контролем вчителя технології здійснюють учні, починаючи з 5-го класу, які вивчили інструкцію з охорони праці при ручній обробці деревини в кабінеті технології (навчальній майстерні).

1.3. До небезпечних виробничих факторів при ручній обробці деревини відносяться:

отримання травми рук при виконанні роботи несправним або пошкодженим інструментом;

отримання травми рук при виконанні запилювання без застосування спеціальних пристроїв.

1.4. Під час виконання роботи з ручної обробки деревини, учнями повинен використовуватися спеціальний одяг: халат бавовняний, головний убір (берет або косинка).

2. Вимоги охорони праці перед початком робіт з ручної обробки деревини

2.1. Перед початком виконання роботи з ручної обробки деревини, учню необхідно правильно надіти на себе спецодяг (фартух з наруківниками або халат, берет або косинку).

2.2. Необхідно перевірити наявність інвентарю (сидіння, щітка-кмітливості, совок) і справність використовуваного верстата (затискні коробки, упор для пиляння, затискні клини, пристосування для креслення).

2.3. Необхідно розкласти на верстаті робочі інструменти для подальшого використання в тому порядку, який встановлений викладачем на уроці технології.

2.4. Учні слід видалити зі свого верстата всі зайві предмети, які заважають роботі.

2.5. Провести підготовку до роботи згідно з правилами інструкції з охорони праці та техніки безпеки для учнів при ручній обробці деревини.

3. Вимоги охорони праці під час виконання роботи з ручної обробки деревини

3.1. При роботі учневі слід виконувати обробку деревини, дотримуючись обережності та вимог даної інструкції.

3.2. Необхідно надійно закріпити оброблюваний матеріал (деревину) у затискачах верстака.

3.3. Під час роботи учневі слід використовувати тільки справний, добре налагоджений і заточений інструмент. Використовувати для роботи інструмент необхідно тільки за його прямим призначенням.

3.4. Виконувати роботу лучковою пилкою необхідно тільки в тому випадку, коли полотно добре розведене та надійно закріплене в шаровках, а шнур забезпечує необхідний його натяг.

3.5. Учні необхідно виконувати роботу тільки тими стругальними інструментами, які мають справний ріжок (шерхебель, рубанок, фуганок) або вивіску (зензубель, калівка, галтель) та

округлу і гладку задню частину колодки. Розщеплені частини інструменту підлягають негайній заміні. Ручки всіх використовуваних інструментів повинні бути зручними для роботи.

3.6. Такі технологічні операції, як пиляння, обтісування, довбання, свердління, з'єднання деталей, учневі слід виконувати на верстаку в суворо встановлених місцях, використовуючи для цього спеціальні пристрої, упори та підкладні дошки.

3.7. Не допускається знаходження на верстаку робочих відходів та стружки. Необхідно своєчасно повертати вчителю технології робочий інструмент загального користування.

3.8. Не допускається будь-яке відволікання учня під час виконання роботи з ручної обробки дерева, необхідно уважно стежити за правильними прийомами роботи.

3.9. Приготування та розігрівання клею слід проводити тільки під наглядом вчителя предмета технології в приміщенні, яке ізольоване від майстерні та добре вентильовується.

3.10. Категорично заборонено використання в майстерні з деревообробки відкритого вогню та різних електрообігрівачів.

3.11. Учні слід використовувати направляючі для опори полотна свого інструменту при виконанні запилювання.

3.12. Очищати струги (рубанок, шерхебель, фуганок) від стружок необхідно тільки дерев'яними клинами.

3.13. У разі поломки робочого інструменту під час виконання роботи, необхідно повідомити про це вчителя технології і негайно замінити інструмент, що вийшов з ладу.

4. Вимоги охорони праці після завершення роботи з ручної обробки деревини

4.1. Всі залишки використовуваних матеріалів та незакінчені вироби необхідно здати викладачеві технології.

4.2. Необхідно перевірити стан всіх робочих інструментів і розкласти їх в порядку, встановленому вчителем.

4.3. Учні слід ретельно прибрати своє робоче місце, використовуючи для цього тільки щітку-кмітливість. Не допускається здування стружки або змітання її рукою.

4.4. Необхідно перевірити наявність та стан клинів на верстаті, а затискові коробки (задню і передню) слід загвинтити до встановленого зазору (не більше 2-5 мм).

4.5. Необхідно зняти спецодяг, засоби індивідуального захисту, привести себе в порядок та ретельно вмити руки з милом. Вихід із майстерні допускається тільки з дозволу вчителя технології.

5. Вимоги охорони праці в аварійних ситуаціях

5.1. У разі виникнення несправності робочого інструменту, слід негайно припинити роботу і повідомити про це вчителя технології.

5.2. У разі виникнення пожежі, слід негайно повідомити про це вчителя.

5.3. У разі отримання травми, негайно повідомити про це вчителя технології.

5.4. У разі отримання травми будь-ким з учнів, необхідно повідомити вчителя про випадок травмування.

Інструкцію розробив

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО:

Голова ПК ліцею

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

З інструкцією ознайомлений (а)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

«__» _____ 2025р.

З інструкцією ознайомлений (а)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

«__» _____ 2025р.